

Gjør et ismagisk eksperiment

Hvordan kan du skjære gjennom en isbit uten å ende opp med to deler? Lær deg trikset i vårt ismagiske eksperiment.

AV MARIT MÖLLHAUSEN | PUBLISERT 24. FEB. 2017 | OPPDATERT 3. MARS 2020

Illustrasjon av hva du trenger og hvordan du skal gjennomføre eksperimentet

Illustrasjon: Melkeveien designkontor

En enkel isbit spiller hovedrollen i dette eksperimentet hvor vi viser deg hvordan du kan skjære gjennom isbiten med ståltråd – uten å dele den i to.

Du trenger:

- vinflaske med kork halvveis oppi
- to hammere
- isterning
- tynn ståltråd

Slik gjør du:

Du skal lage en konstruksjon av en vinflaske med korken halvveis oppi, en ståltråd med to tunge gjenstander knyttet i hver ende og en isbit. Legg isbiten oppå korken på flasken, heng ståltråden over og vent...

Du vil snart se at ståltråden glir sakte gjennom isen. Men etter hvert som ståltråden skjærer nedover i isbiten, vil isen over tråden fryse igjen. Isbiten er fortsatt like hel, selv om ståltråden har glidd gjennom.

Hva skjer?

Is smelter raskere under stort trykk. Trykket fra ståltråden gjør at isen under smelter, men når ståltråden glir videre fjernes trykket og isen fryser. Det er det samme som skjer når du går på skøyter. Trykket fra skøytene mot isen fører til at isen smelter rett under skøytemetallet, og danner et lite vannlag som skøytene får god glid på. Når du skøyter videre, fryser isen igjen.

Prøv deg fram med ulike konstruksjoner og størrelser på isbiten. Er det skikkelig kaldt ute, kan du enkelt lage store isbiter selv. Fyll vann i en bøtte eller en annen passende beholder og sett den ute i kulda.

KLODEN VÅR HAV OG VANN REALFAG KJEMI EKSPERIMENT

Meldinger ved utskriftstidspunkt 12. mars 2025, kl. 21.54 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.